

Profesor MUDr. Jan Dvořáček, DrSc., osmdesátníkem

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dne 20. 9. 2023 oslaví jubileum 80 let prof. MUDr. Jan Dvořáček, DrSc., emeritní přednosta Urologické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze v letech 1995–2009, současně byl i vedoucím Katedry urologie IPVZ v Praze. Bylo nám ctí seznámit naši urologickou obec s profesní dráhou pana profesora již při oslavě předchozích jubileí. V minulosti zastával řadu funkcí v různých odborných platformách, byl vědeckým sekretářem České urologické společnosti ČLS JEP (1990–1996), předsedou Vědecké rady MZ ČR (1999–2004) a akreditační komise pro urologii a dětskou urologii MZ (2005–2010). Byl členem rady vědeckých evropských výborů a také lektorem European School of Urology. Byl prezidentem významných mezinárodních urologických kongresů a sympozií konaných v České republice a v roce 1999 založil tradici Zimních urologických sympozií v České republice.

Po získání základní chirurgické a urologické erudice v Čáslavi a v Ústřední vojenské nemocnici zakotvil na II. chirurgické klinice FN 2 s fakultní poliklinikou (nyní Všeobecné fakultní nemocnice) a Fakulty všeobecného lékařství UK v Praze. Po ustavení Urologické kliniky byl pověřen jejím přednostou, prof. Eduardem Hradcem, vedením samostatného dětského oddělení. Dokázal vybudovat centrum dětské urologie, které se stalo sídlem Subkatedry dětské urologie IPVZ. Spolu s doc. Annou Utíkalovou, prof. Hviezdoslavem Stefanem a doc. Milanem Krolupperem se stal spoluvůrcem moderní dětské urologie v naší zemi. V roce 1987 obhájil kandidátskou disertační práci na téma megauretery u dětí, která byla podkladem pro originální článek Secondary megaureters in children publikovaný v roce 1989 v European Urology (spoluautor Tomáš Hanuš). Tato práce jistě

přispěla k diskuzi a následně také trendu konzervativní léčby megaureteru. Po habilitaci v oboru chirurgie v roce 1989 obhájil v roce 1992 doktorskou disertační práci na téma megauretery a sepsal na toto téma monografii. V roce 1993 absolvoval studijní pobyt ve vrcholných centrech rekonstrukční urologie, u prof. Mundyho a prof. Ransleyho v Londýně, který vedl k zavedení apendikovezikostomie a gastrocystoplastiky. V roce 1994 byl jmenován řádným profesorem Univerzity Karlovy v Praze pro obor urologie. Jako vedoucí katedry urologie IPVZ prosadil vyšší požadavky na chirurgickou erudici mladých urologů v délce 6 měsíců, byly vytvořeny nové náplně oboru urologie, včetně povinných kurzů. V roce 1998 sepsal se spoluautory trojdílnou monografii Urologie, která se stala základní učebnicí moderní urologie v češtině. Na ni navázala Onkourologie, sepsaná společně s profesorem Markem Babjukem v r. 2005. Je autorem či spoluautorem více než 300 odborných

prací v domácích a zahraničních časopisech, jak již bylo odborné veřejnosti dokumentováno (Ces Urol. 2003; 7(4): 42; 2008; 12(1): 61; 2018; 22(3): 219).

Profesor Dvořáček je čestným členem České urologické společnosti ČLS JEP, Slovenské urologické společnosti a Evropské urologické společnosti. Získal řadu dalších významných ocenění, v roce 2013 mu udělil prezident České republiky Miloš Zeman Vyznamenání „Za zásluhy ve vědě a výzkumu“, v roce 2017 mu byla udělena Cena Vladimíra Zvary, nejvyšší ocenění Slovenské urologické společnosti za „Za zásluhy a rozvoj medicínských věd v obore urologia“, my si dovolueme dodat i za jeho mimořádný vztah ke Slovensku a ke slovenským urologům. V roce 2019 mu Urologická klinika FN v Olomouci udělila Medaili profesora Jana Kučery.

Nesnadný osud dětských pacientů po operaci meningomyelokély a možnosti moderní léčby inspirovaly profesora Dvořáčka společně s doc. Radko Petříkem k založení Nadace Lucie v roce 1991,

později Nadačního fondu Lucie, ve prospěch dětí a dospělých postižených vadami močového ústrojí, pojmenovaného podle jedné z prvních úspěšně léčených pacientek. Tato pacientka také provází Nadaci celých zdárných 30 let jejího trvání. Svůj celospolečenský význam si nadace připomíná tradičním předvánočním koncertem spojeným s laskavým vystoupením našich nejvýznamnějších umělců. Žezlo nadace nyní převzal primář Libor Zámečník.

Pan profesor je stále pracovně aktivní. Je také velkým fanouškem hokeje a fotbalu. Přejme mu k jubileu pevné zdraví, pozitivní energii v práci, kvalitní výkony pražské Slávie a radost v kruhu jeho nejbližších.

Ad multos annos!

Radim Kočvara a Tomáš Hanuš

s kolektivem pracovníků

Urologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PUBLIKACE

1. Dvořáček J. Indikationen und Ergebnisse von Refluxoperationen nach einer modifizierten Methode von Politano-Leadbetter. Z. Urol. Nephrol. 1980; 73: 63–64.
2. Dvořáček J. Megauretery. Rozhl. Chir. 1986; 65(11): 740–745.
3. Dvořáček J, Hradec E, Kočvara R. Operativnoje lečeniye puzyrno-močetočnikovo refljuxa modifirovannym metodom po Gil-Vernet u dětj. Urologija i Nefrologija (Moskva). 1987; 62(8): 467–475.
4. Dvořáček J, Kočvara R, Kříž J. Výsledky léčby primárních megaureterů u dětí. Rozhl. Chir. 1987; 66(11): 768–774.
5. Dvořáček J, Kočvara R, Kříž J. Mikrochirurgická rekonstrukce horních močových cest. Rozhl. Chir. 1988; 67(10): 659–665.
6. Dvořáček J, Hanuš T. Secondary Megaureters in Children: Results of Treatment. Eur. Urol. 1989; 16: 456–459.
7. Dvořáček J. Megaureters in Children. Acta Univ. Carol. Monographia CXXXVI. 1990 Universita Karlova, Praha, ČSSR.
8. Dvořáček J, Kočvara R. Appendix vermiformis a jeho využití v urologii. Rozhl. Chir. 1995; 74(4): 176–179.
9. Dvořáček J, Kočvara R, Dítě Z, Jarolím L. Surgical treatment of urinary incontinence in children and adolescents with neuropathic bladder. In: Thuroff JW, Hohenfellner M. Reconstructive surgery of the lower urinary tract in children. Oxford. 1995; 225–230.
10. Dvořáček J. Epidemiologie und Praevalenz der Varicocele testis. Fahlenkamp D, Lenk S, Weidner W. In: Moderne Aspekte der Diagnostik und Therapie der Varicocele testis. 1. vyd. Berlin, Wien, Blackwell Wiss-Verl. 1996; 1–4.
11. Dvořáček J. Urologie. Obecná a speciální urologie. 1 vyd. Praha, Univerzita Karlova vydavatelství Karolinum. 1997, 198 s.
12. Kočvara R, Dvořáček J. Inlay-Onlay Flap Urethroplasty for Hypospadias and Urethral Stricture Repair. J. Urol. 1997; 158: 2142–2145.
13. Dvořáček J. Adenokarcinom prostaty. Čas. Lék. Čes. 1998; 137(17): 515–521.

14. **Dvořáček J.** a kol. Urologie I.–III. díl. 1. vyd., Praha, ISV, 1998, 1772 s.
15. **Dvořáček J, Kočvara R, Dítě Z.** Gastrocystoplasty. *European Video Journal of Urology*. 2000; 7(3): 25–30.
16. **Dvořáček J.** Urologie praktického lékaře. 1. vyd., Praha, ISV, 2000, 316 s.
17. **Dvořáček J.** Urologie. In: Speciální chirurgie, Karolinum, Praha, 2001, s. 393–441. Učebnice VŠ.
18. **Dvořáček J.** Harnleiterrekonstruktion mittels ileuminterponat. In Kropfl D, Novak R, Tucak A. Rekonstruktive urologische Chirurgie. 1. vyd. Zagreb. Pabst Science Publishers. 2002; 181–185.
19. **Dvořáček J.** Operative Behandlung der neurogenen Blase. In Kropfl D, Novak R, Tucak A. Rekonstruktive urologische Chirurgie. 1. vyd., Zagreb. Pabst Science Publishers. 2002: 245–254.
20. **Šafařík L, Dvořáček J, Novák J, Novák K, Hanuš T, Pokuta P.** The purse-string suture in nephron-sparing surgery for renal cell carcinoma. *BJU International*. 2003; 92: 1464–4096.
21. **Kočvara R, Doležal J, Hampl R, Povýšil C, Dvořáček J, Hill M, Dítě Z, Staněk Z, Novák K.** Division of Lymphatic Vessels at Varicocelectomy Leads to Testicular Oedema and Decline in Testicular Function According to the LH – RH Analogue Stimulation Test. *European Urology*. 2003; 43: 430–435.
22. **Dvořáček J, Babjuk M.** Onkourologie. Galén – Karolinum, Praha, 2005, monografie; 589 s.
23. **Babjuk M, Soukup V, Petřík R, Jirsa M, Dvořáček J.** 5-aminolaevulinic acid-induced fluorescence cystoscopy during transurethral resection reduces the risk of recurrence in stage Ta /T1 bladder cancer. *BJU International*. 2005; 96: 798–802.
24. **Kočvara R, Dvořáček J, Sedláček J, Dítě Z, Novák K.** Lymphatic sparing laparoscopic varicocelectomy: a microsurgical repair. *J. Urol*. 2005; 173: 1751–1754.
25. **Babjuk M, Soukup V, Mareš J, Dušková J, Pecen L, Pešl M, Pavlík I, Dvořáček J.** Association of PAX5 expression with clinical outcome in patients with TaT1transitional cell carcinoma of the bladder. *Urology*. 2006; 67(4): 756–761.
26. **Dvořáček J.** Hormonální léčba karcinomu prostaty, její nová role a česká specialita. *Ces Urol*. 2008; 12(3): 165–172.
27. **Kočvara R, Sedláček J, Dítě Z, Zvěřina J, Zvárová J, Dvořáček J.** Mikrochirurgická operace varikokély u dětí a dospívajících - prospektivní srovnání laparoskopické a otevřené subingvinální operace. *Ces Urol*. 2010; 14(3): 148–155.
28. **Skalka R, Kočvara R, Dítě Z, Dvořáček J, Hanuš T.** Srovnání dlouhodobých výsledků u pacientů po augmentaci močového měchýře ileálním a gastrickým segmentem. *Ces Urol*. 2013; 17(2): 109–117.
29. **Novák K, Macek P, Vraný M, Pešl M, Valová Z, Dvořáček J, Hanuš T.** Endoskopická extraperitoneální radikální prostatektomie a její komplikace – vlastní zkušenosti z prvních 300 operací. *Ces Urol*. 2014; 18(2): 119–127.
30. **Drlík M, Dvořáček J.** Megaureter. In *Dětská urologie*, editoři Kočvara R, Drlík M. Nakl. Maxdorf Jessenius. Praha 2023; 339–354.